

mallorca socialista

N.º 49 octubre 1982 - 50 pts.

LA VEU DE MALLORCA AL PARLAMENT

ESPECIAL
ELECCIONS

EDITORIAL

28-OCTUBRE

Havien d'esser les eleccions del desencant. L'abstenció s'anunciava massiva. Però la campanya electoral ha assolit un alt nivell de debat i participació. I seran pocs els ciutadans que el 28-October optin per no acudir a les urnes. És una data que pot ésser decisiva. El nostre poble n'és perfectament conscient.

La dreta parteix d'un espectacular fracàs. La descomposició interna d'UCD ha assolit extrems aberrants. Això acompanyat d'una total inoperància com a força governant de l'Estat Espanyol. La dreta es troba en procés de reestructuració. Però mentre lluita per sortir de la crisi obre grans possibilitats a la victòria de les forces progressistes. En el seu extrem, alguns grupúsculs sense cap possibilitat d'incidència dins el sistema parlamentari. Falangistes nostàlgics, forçanovistes cridaners i la pallassada electoral de Tejero i companyia. Res. La gran dreta no està per històries d'altre temps. I serà l'AP de Fraga la gran beneficiària de la desfeta —que s'anuncia espectacular— de la decrepita UCD. El CDS de Suárez és un intent de supervivència política d'un centrisme que haurà de demostrar les seves possibilitats d'arrelament dins el moment actual. Dins l'esquerra, el PSOE ha passat de l'eufòria a la prudència. La majoria absoluta apareix ja utòpica. El problema de formar coalicions es perfila ple de riscos. El PCE lluita dramàticament per mantenir un simple grup parlamentari. L'extrema esquerra és un pintoresquisme sense sentit.

Però a més de les forces centralistes —una dreta en crisi i una esquerra ascendent— hi ha el ventall de forces nacionalistes. Uns Estatuts d'Autonomia amenaçats per la LOAPA donen nou coratge a les forces autòctones de les nacionalitats i regions. Els territoris on el nacionalisme és hegemònic —País Basc i Catalunya— lluiten, a dreta i esquerra, per guanyar la batalla a les forces centralistes. So-

ben que s'hi juguen l'autogovern. És necessari derrotar la tradicional dreta centralista —ahir UCD, avui AP— però també un PSOE que apadrina la LOAPA. És absolutament necessari que el nacionalisme obtengui una àmplia representació al Congrés i al Senat. Una victòria de la dreta vertebrada al voltant de Fraga tendria un efecte devastador contra les autonomies. Però igualment ho tendria una majoria absoluta en mans del PSOE. Si algun ingenu creu que el PSOE és el "vot útil" que sàpiga que el projecte d'Estat del PSOE no és altre que la LOAPA. Les nacionalitats viuen si aconsegueixen impulsar un nacionalisme dinàmic. Perquè són els nacionalistes els únics capaços d'arrabassar —els

exemples són clars: País Basc i Catalunya— la màxima autonomia que permet la Constitució. I són les forces nacionalistes les que, aprovat l'Estatut, lluiten sense descans per fer-lo realitat.

Mallorca —i les Illes en general— es mouen dins la dinàmica política general de l'Estat Espanyol. La UCD local s'enfonsa sense remei. AP concentra decididament el vot dretà. El PSOE es beneficia de la crisi de la dreta. El PCE s'esborra inexorablement cap al testimonialisme. Hi ha la novetat d'un CDS, amb Josep Melià com a capdavanter insular i Adolfo Suárez com a reclam general. Un nacionalisme de centredreta ens resulta altra vegada situat en via morta. Josep Melià hauria d'entendre que no es pot ésser alhora Jordi Pujol i Antoni Maura. Que no es pot presentar una imatge solvent de nacionalista a les Illes i al mateix temps ésser l'apèndix provincial del centrisme de Suárez. I les ambivalències solen pagar davant les urnes el preu del fracàs.

Dins el panorama insular, el PSM-Nacionalistes de les Illes ha duit endavant una dura tasca electoral per aconseguir una "veu de les Illes en el Parlament". Amb un programa de canvi i progrés, amb un nacionalisme dinàmic i una lluita feta dia a dia als Ajuntaments i Consells, té un guanyat prestigi entre el nacionalisme progressista del nostre país. Aspira a arribar al Parlament per dur-hi ullò que els diputats i senadors "cuneros" del centrisme mai no hi duran: la problemàtica dels pobles insulars, amb propostes progressistes de solució. La resposta a les presentacions de candidatures, debats i mitjans del PSM-Nacionalistes de les Illes és altament esperançadora. No som encara tants com voldríem, però som més, molts més, dels qui voldrien els nostres adversaris. Esperam que Mallorca —i les Illes— hagin arribat a un grau de maduresa suficient com a país per fer arribar, el 28-October, una veu pròpia al Parlament.

PER QUÈ ANAM AL PARLAMENT

1. LA VEU DE MALLORCA EN EL PARLAMENT

Mallorca no ha obtingut res dels partits centralistes. Tenim un Estatut de tercera i sense aprovar. Ens falten unes tarifes de transport com les de Canàries. L'Estat inverteix a Mallorca unes quantitats ridícules i n'obté divises abundants. Donam molt més del que rebem. Això canviarà si una veu de Mallorca ho denuncia en el Parlament.

2. PROJECTE D'ESTAT

Volem una Mallorca moderna dins un Estat Espanyol democràtic i federal, plenament integrat dins Europa. Hem d'acabar amb el vell centralisme i amb el nou que representa la LOAPA, aconseguint per a totes les nacionalitats i regions de l'Estat Espanyol la màxima autonomia que permet la Constitució.

3. UNA MAJORIA DE CANVI I PROGRÉS

La victòria de les forces nacionalistes i progressistes, el 28 d'octubre, ha de donar com a resultat la formació d'una ampla majoria de canvi i progrés capaç de modernitzar l'Estat Espanyol, que ha de garantir les llibertats personals i nacionals de tots els ciutadans, abolint tota legislació discriminatòria i repressiva, consolidant la democràcia a través del sanejament de l'Administració Pública, de la democratització de les Forces Armades i Cossos de seguretat, de la integració dins Europa, de la reforma de la Seguretat Social..., en definitiva, a través del control públic de les institucions. Només aquestes reformes estructurals podran aturar la reacció de la dreta, el colpisme feixista i l'escalada de la violència.

mallorca socialista

"La revista de l'esquerra nacionalista"

Responsable-Coordinador: Rafel Oliver i Pigullem
Consell de Redacció: Antoni I. Alomar, Joan Barceló, Biel Florit, Tomeu Payeras.
Edita: Partit Socialista de Mallorca
Redacció, Administració i Publicitat: Carrer Temple, 7, Ciutat de Mallorca - 1. Tel. 221414 - 221626.
Imprimeix: Editora Balear, S.A.
Dipòsit Legal: PM 511-77
Tirada: 8.000 exemplars.

4. PER FER MALLORCA: L'ESTATUT D'AUTONOMIA

L'Estatut és l'eina que farà possible el govern de Mallorca pels mallorquins. Per això hem de reformar l'Estatut per dotar-lo de les mateixes competències dels del País Basc i Catalunya. El sistema electoral i institucional de l'Estatut ha de respectar els drets històrics de la Part Forana i els de les Illes de Menorca, Eivissa i Formentera.

5. DRET AL TREBALL I AL BENESTAR

A través d'una majoria de canvi i progrés en el Parlament hem d'establir millores substancials per als treballadors. El "sou-base" ha de ser suficient per a viure. El subsidi als aturats ha de complementar-se amb la utilització dels treballadors sense feina en obres d'interès públic. L'edat de jubilació ha de reduir-se i les pensions han d'esser equivalents als sous i exemptes de tot impost. L'increment de la productivitat ha de dur a la reducció progressiva de la jornada laboral. Ha de promulgar-se una estricta normativa d'incompatibilitats per evitar l'acaparament existent de llocs de treball. Propugnem una economia mixta on, al costat del dinamisme de la iniciativa privada, l'Estat garantitzi el benestar de les classes desfavorides, activi l'economia a través de la inversió i asseguri el ple funcionament dels serveis. Tasques prioritàries dels poders públics seran el tractament i la reinserció social dels marginats.

6. ECOLOGIA

La dreta ha fomentat a Mallorca un urbanisme salvatge que amenaça l'illa amb una destrucció sense remei. Urgeix l'establiment d'una ordenació territorial de Mallorca que protegeixi els espais naturals avui en perill com S'Albufera, Es Trenc, Sa Dragonera, S'Albufereta, Cala Mondragó... En definitiva, hem d'aconseguir un medi ambient sense contaminació que ens permeti, a través de l'aprofitament dels recursos naturals, un nou tipus de vida.

7. TURISME

Avui són els "tours operadors" estrangers els qui controlen el turisme de Mallorca. Els mallorquins hem de recobrar el control del nostre turisme i l'hem de reorganitzar perquè serveixi d'estímul i complement als altres sectors econòmics de l'illa.

8. AGRICULTURA

Volem una agricultura on els principals beneficiats siguin els propis pagesos i on els intermediaris especuladors

com passa ara. Hem de proveir els pagesos de sistemes de crèdit que els permetin realitzar les inversions necessàries en instal·lacions, maquinària, planters, etc. Els carburants i electricitat per a la pagesia han de tenir una reducció substancial de tarifes. El cooperativisme agrari, tant de producció com de distribució, ha d'esser estimulat. Les importacions agràries de fora Mallorca s'han de controlar estrictament. L'oferta agrària de l'illa ha de dirigir-se sobretot al mercat interior i satisfer la gran demanda generada pel turisme.

9. INDÚSTRIA I COMERÇ

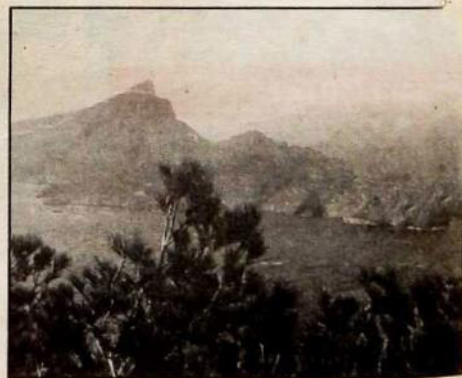
El cost de la insularitat frena les possibilitats industrials de Mallorca i encareix el comerç. Hem de posar-hi remei amb unes tarifes com les de Canàries. El sector de la petita i mitjana empresa, peça clau de tota la indústria i comerç de Mallorca, ha d'esser protegit amb crèdits i fomentant l'associacionisme per guanyar la batalla contra els grans monopolis que han començat a dominar l'illa i arruinar molts dels nostres petits comerços i empreses.

10. SANITAT, ASSISTÈNCIA SOCIAL I CONSUM

Volem que la Sanitat s'acosti i serveixi a l'usuari. És necessària la creació de centres de planificació familiar i la renovació de l'atenció psiquiàtrica a través d'ambulatoris, i l'assistència social a la tercera edat mitjançant la construcció de residències obertes. Exigim que el consumidor sigui protegit a través del control sobre la manipulació dels consums i de la inspecció de les vendes.

11. CULTURA I ENSENYAMENT

Una educació generalitzada i gratuïta ha de fer arribar a tots els mallorquins la pròpia identitat històrica i cultural. Hem d'aconseguir la plena normalització de la nostra llengua i la integració dels immigrants. L'Estat ha de procurar llocs gratuïts als nostres infants a partir dels 3 - 4 anys per aconseguir una educació adequada. L'educació especial tindrà com a finalitat el desenvolupament integral dels infants. La reforma de la Formació Professional ha de millorar la preparació dels nostres treballadors. Una Universitat de les Illes, planificada d'acord amb la nostra societat, ha de proveir de quadres altament qualificats el sistema econòmic i cultural de Mallorca.

12. ESPORT I LLEURE

És necessària una democratització de les federacions esportives. S'ha de potenciar l'esport de base i el no competitiu, aprofitant totes les instal·lacions existents i fomentant-ne la creació de noves. S'han de crear llocs d'esplai oberts per als infants a hores no escolars, i per als vells.

13. BASES MILITARS I SERVICI MILITAR

L'entrada a l'OTAN significa un perill davant la nostra voluntat de no alineació dins blocs militars internacionals. No volem que Mallorca sigui un camp d'entrenament per a la guerra i en conseqüència defensarem la desaparició de les bases militars. Defensarem un servei militar voluntari i en el propi lloc de residència.

PER AL CONGRÉS

CONEGUEM ELS CANDIDATS DEL PSM-NACIONALISTES DE LES ILLES

JOAN PERELLÓ:

"No transigirem a Madrid si el PSOE no retira la LOAPA o si atura la millora de l'Estatut"

En Joan Perelló és nat a Campos, dia 10 de juliol, l'any 1953. És casat i té un infant.

S'incorporà al PSM arran de la campanya electoral de l'any 1977.

És administratiu a la companyia "Iberia", actualment en excedència des que ocupa el càrrec de tinent de batlle de l'Ajuntament de Palma, on s'ocupa de l'educació, la normalització lingüística, les biblioteques i els arxius.

Comparteix aquestes activitats amb la d'escriptor, i ha publicat tres llibres.

MALLORCA SOCIALISTA.— Joan, creus en els polítics professionals?

JOAN PERELLÓ.— Jo allò que veig és que l'eficàcia d'un partit depèn de la feina de la gent que s'hi dediqui exclusivament, afegit a la tasca quotidiana de tots els militants, que fan realment el partit. No hi ha d'haver caps-quadrats que dirigeixin tots sols.

M.S.— Quina és la constant general de la política illenca?

PENSAM MASSA EN MADRID

J.P.— Lamentablement que els polítics i sovint els ciutadans, pensen massa en Madrid, s'hi recreen; com si tot allò que ve de fora fos millor. La indústria, l'economia, han estat desplaçades per tot allò foraster.

M.S.— Què penses del nivell de vida actual?

J.P.— El benestar actual és "fals", per dir-ho de qualque manera. Hem d'aconseguir una altra casta de benestar, un altre model de vida que serà impossible si, per exemple, se segueix destruint Mallorca urbanísticament.

M.S.— Controlam l'economia?

NO CONTROLAM L'ECONOMIA

J.P.— Hi ha un descontrol total sobre la inversió de la nostra gran renda. Tot se'n va a Madrid i pràcticament no en torna res. I a damunt, el turisme el controlen els tour-operadors estrangers...

M.S.— És problemàtica la integració dels immigrants?

J.P.— En tot cas no ho hauria de ser. S'ha d'arribar a una estabilitat basada en la integració dels qui vénen, però sense que ni ells

ni nosaltres hàgim de perdre la identitat pròpia, ni ells la llengua en l'àmbit familiar.

PREMSA I RÀDIO PER L'AUTONOMIA

M.S.— Què hauríem de fer amb els mitjans de comunicació estatals que emeten des d'aquí?

J.P.— Haurien de passar a ésser premsa i ràdio de l'Estat de les Autonomies, i haurien de ser una mica portaveus del nostre autogovern.

M.S.— Es correspon el nostre nivell de vida amb el nostre nivell cultural?

J.P.— No. Hi ha un alt analfabetisme en la nostra llengua, per decisió de l'Estat.

M.S.— D'on vénen les reticències davant la nostra normalització lingüística i cultural?

TRAVESA L'ALFABETITZACIÓ

J.P.— Vénen de molts d'anys d'atacs. Dins la democràcia vénen de l'opurtunisme polític dels partits que no volen perdre una base electoral de castellano-parlants; i després del conservadurisme de les classes socials que poden aconseguir qualque cosa, com l'Administració, i també la por dels comerciants i industrials.

M.S.— Quina és la teva opinió sobre l'ensenyament?

J.P.— En principi és un servei per a formar ciutadans i no un àmbit on els empresaris, civils o d'uns determinats sectors eclesiàstics, hagin de jugar al paper determinant dins l'ensenyança.

M.S.— De què coixeja la nostra política cultural?

J.P.— D'anormalitat. Ho demostra que encara sigui necessari un programa de normalització de la llengua

"El nacionalisme passa per l'esquerra"

corrent al país, i que l'hagi de promoure un ajuntament i no el Consell que sigui.

M.S.— Què penses del decret de bilingüisme?

J.P.— Ja està endarrerit. A més fan falta escoles gratuïtes i que l'ensenyança que s'hi rebi sigui per recobrar la nostra personalitat en tots els aspectes, i a través de la llengua del país.

M.S.— Quin sector creus que, apart del sanitari i de la SS, s'hauria d'assignar a l'Estat pel seu paper dins les relacions socials i econòmiques?

J.P.— Sens dubte l'habitatge. I a l'Estat o als seus serveis pròxims; però no s'ha de donar la seva construcció a unes determinades companyies que només pre-

"Volem una premsa i ràdio per a l'autonomia"

tenen el lucre i que han fet que la idea de vivenda social anàs unida a la idea de vivendes per als pares de la ciutat. No oblidem que actualment l'adquisició d'un habitatge s'ha fet impossible per a molta gent, i no just per als treballadors amb pocs ingressos.

M.S.— Et fa por el projecte regionalista de Jeroni Albertí?

J.P.— No perquè tenim projectes polítics ben diferents, i el seu projecte no és ni tan sols com el de Pujol, sino una mica folklòric. Tenim models socials diferents i en tot cas hi ha lloc per a tots dos.

M.S.— Seria possible un enteniment amb un partit nacionalista de dretes?

SERIA BO UN NACIONALISME DRETÀ

J.P.— Fins i tot seria beneficiós per al PSM, perquè seria un avanç del nacionalisme, encara que jo crec que el nacionalisme passa per l'esquerra però evidentment un país no pot pensar que tot sigui esquerra. En tot cas, el nacionalisme avança, i seria més fàcil arribar a segons quins acords que no amb el PSOE.

M.S.— Com ha de ser la nostra integració dins Europa?

J.P.— El nostre europeisme no se conformarà amb

un Mercat Comú. La meua voluntat és la de l'Europa del Poble basada no en els Estats centralistes artificials sinó en la recuperació de les antigues autonomies europees. El nacionalisme no és cap opció tancada sinó internacionalista basada en la solidaritat i igualtat.

M.S.— Faríeu costat al PSOE a Madrid?

J.P.— Si el nostre vot és necessari, perquè formi govern o a la investidura, el tindrà i en totes les iniciatives progressistes.

M.S.— Sense condicions?

PSOE-PSM?: S'HA DE RETIRAR LA LOAPA

J.P.— No. No transigir en una sèrie de temes, com si paralitzen l'Estatut d'autonomia o no retiren la LOAPA; o si mantenen postures contradictòries amb les del PSM, cosa que generalment seria anar contra les seves, però des del poder de vegades...

M.S.— Quin és l'objectiu bàsic?

L'ÚNIC VOT ÚTIL: PER MALLORCA

J.P.— Que Mallorca tregui la seva veu independent que la defensi al Parlament. D'aquí ve l'únic vot útil, per a l'única alternativa bona per a Mallorca i els mallorquins ara: PSM-Nacionalistes de les Illes.

SUSCRIBIU-VOS A UNA REVISTA AL SERVEI DE LA NOSTRA CULTURA

lluc

Apartat 619

PALMA DE MALLORCA

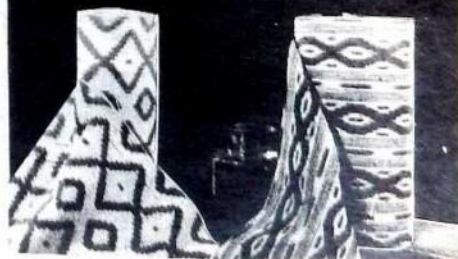
C. O. P. E.
MALLORCA

RÀDIO POPULAR DE MALLORCA
és popular i és de Mallorca

TELES MALLORQUINES I ROBA DE LLENGOS

a
CAN OLIVER

Carrer Victòria, 1
Tel. 631288 Soller

PER AL CONGRÉS

CONEGUEM ELS CANDIDATS DEL PSM-NACIONALISTES DE LES ILLES

MARIA JUAN BENEJAM:

Si algú ha tingut imaginació han estat els nacionalistes

Va néixer a Ciutadella de Menorca dia 4 de maig, l'any 1947. Es fadrina, llicenciada en Filosofia i, professionalment, mestra d'escola.

Pertany al Partit Socialista de Menorca des de la seva fundació, el setembre del 1977, i formà part del seu primer secretariat.

Actualment és Consellera de Sanitat del Consell Insular de Menorca, on ha desenvolupat un programa d'educació sanitària i altres tasques respecte de la deficiència mental, les guarderies, etc.

MALLORCA SOCIALISTA.— Maria, començarem fent-te una espècie d'examen de política. Així què te pareix si em respons, breument, unes quantes preguntes: Per exemple i per començar: LOAPA-Autonomia?

MARIA JUAN BENEJAM.— La LOAPA és una llei feta des de Madrid per a intentar anul·lar completament la possibilitat que cada territori de l'Estat Espanyol pugui expressar la seva voluntat popular. L'Autonomia és autogovern. Hem d'atracar, al màxim, els poders públics a l'administrat i el seu control.

M.S.— Socialisme-Autogestió?

M.J.B.— Socialisme vol dir posar les coses en comú, que no vol dir fotre res de ningú, i el socialisme no es pot entendre sense una autogestió. Autogestió vol dir que tant des d'un càrrec públic com des de la base se sap sempre l'opinió de l'altra persona. El socialisme no és res més que una fórmula política de poder realitzar la voluntat del màxim de persones.

M.S.— Nacionalisme?

M.J.B.— El nacionalisme és exactament expressar a través de la vida normal els sentiments profunds de la gent de cara al seu territori i, també, és l'expressió de les característiques personals de cada poble. Això vol dir que autonomia, socialisme i nacionalisme van totalment junts perquè tots són l'expressió de tot el poble en comú. El nacionalisme a més té un arrelament dins el seu poble i això vol dir que la gent pot expressar-se lliurement i conjuntar-se d'una manera voluntària amb altres pobles.

M.S.— Països Catalans?

M.J.B.— Els Països Catalans és una entitat cultural en principi, aquesta ningú no la pot discutir, cultural i històricament, on tenim unes rels comunes de llengua, de cultura, de modes de viure, de modes de fer feina i d'estructurar una economia i crec que per molt que es vulgui no es podrà mai anul·lar la realitat que hi ha. Per exemple els nostres empresaris, primer connecten amb Catalunya o amb Mallorca, que no ho fan amb Galícia o amb Andalusia. Per al Partit Socialista de Menorca la conjunció natural seria Menorca, Illes Balears, Països Catalans.

M.S.— La dona?

M.J.B.— La dona és un dels grans marginals socials. Hi ha una història llarga que ha fet que la dona sigui un objecte bàsicament de casa, de parir i de poca cosa més. Però la dona és el pilar de la societat, ella és qui més sap dur una economia de casa i, en canvi, se li nega dur una economia d'illa o d'estat.

UNS ESTATUTS D'ENGANAR EL POBLE

M.S.— Superat aquest examen, podem passar ja a parlar una mica de tot. Per començar, què penses del fracàs de la no aprovació del nostre estatut d'autonomia?

M.J.B.— Jo crec que hem de partir de la base que des de Madrid no hi ha hagut voluntat mai de fer un estatut, de fer uns països o uns estats autònoms. Han intentat fer unes lleis i uns es-

Vot útil és un vot responsable

tatuts d'enganar el poble. El nostre estatut, el que es pretén aprovar, no atracará gaire el poder al poble. L'estatut, per una altra banda, s'havia fet creure al poble, per part dels partits centralistes, que era la panacea de totes les solucions. I això no és ver.

M.S.— I, quant al període preautonòmic que encara patim, què opines de la tasca del Consell Insular de Menorca?

M.J.B.— Ha estat per mi un gran encert i una gran equivocació. Un gran encert, perquè en fer una política conjunta ha demostrat al poble de Menorca i, fins i tot jo diria més, als pobles de les illes Balears, que fer una feina de cara al seu poble és possible, que administrar els recursos econòmics millor era possible i que era possible lluitar per una illa més unida.

L'equivocació que jo crec que hi ha hagut dins el Consell Insular de Menorca és que hem arribat tant i tant a aquesta feina conjunta que a vegades hem oblidat un poc la crítica que ens havíem de fer nosaltres mateixos. De totes formes crec que la feina ha estat posi-

va. **M.S.**— I, dels parlamentaris en general i els de les nostres illes en particular, què tens a dir?

M.J.B.— La feina dels parlamentaris s'ha vist amb el fet que no han estat capaços de treure a llum les lleis que ells mateixos havien promès. Primerament era la llei de Règim Local: en aquests moments es veu que els municipis no poden funcionar amb aquesta llei, és una llei totalment presidencialista de l'any 54 o 58. Han estat incapaços de fer-la perquè era una llei conflictiva. Han estat incapaços de fer una organització autònoma de l'Estat Espanyol perquè era conflictiva. Han estat incapaços de fer transferències serioses, han amagat els doblers, no han transferit personal...

Jo diria que els grups més seriosos eren precisament els grups petits que eren els que anaven denunciant a molts de moments i mostrant que per exemple, els pressupostos de l'estat seguien una rutina de sempre, dels temps d'en Franco, i que no han potenciat allò que era potènciable com fer una reforma sanitària, una

Han intentat fer uns estatuts d'enganar el poble

reforma escolar, cosa més prioritària.

En quant als parlamentaris de les nostres illes crec que han anat fent coses concretes que els poguessin salvar la seva imatge, però aquesta crítica seriosa de coses fortes com eren aquests temes anteriors que he dit, no l'han feta, en general aquests parlamentaris.

UN AIRE OPTIMISTA A LA POLITICA

M.S.— Quina tasca poden dur a terme els grups nacionalistes dins el Parlament espanyol?

M.J.B.— Si de ver creim en una estructura autònoma a nivell de l'Estat crec que són els únics partits, que si tenen una mica de força dins les cambres, són els únics que tenen capacitat per a fer analitzar als partits grossos que fan una política que es feia anys anteriors, que poden donar-li un aire optimista a la política i sobretot, un aire d'imaginació. Si algú ha tingut imaginació han estat els nacionalistes. I són, a més, la gent que ha denunciat més fets a nivell d'estat. A mi em sembla que, si torna a guanyar un partit centralista que no hagi de pactar amb ningú, com que no tenen gens d'imaginació, seguirà fent una política de contentar tothom i açò vol dir de no contentar ningú.

M.S.— Quin creus que és el principal enemic polític de PSM-Nacionalistes de les Illes?

M.J.B.— Hauria de ser la dreta i jo diria en aquest cas, Aliança Popular, perquè a més a les Illes Balears es presenta amb una cara d'autonomista. La política econòmica o de l'ensenyament d'A.P. jo no crec que pugui ser mai autonomista. Ara açò, jo diria que tots els partits centralistes són enemics de les illes Balears perquè ells pensen a partir de Madrid que l'Estat Espanyol el decideixen ells i que nosaltres som uns roegons.

M.S.— I, passant un poc més al "centre", tu creus que el CDS a Mallorca, concretament amb el Sr. Melià d'historial pretesament nacionalista, pot fer mal als Nacionalistes de les Illes?

M.J.B.— Mira, en aquests moments, tothom pot fer mal a tothom, amb el desgavell de llistes que es presenten, sobretot. Però si de ver la gent analitzés els partits, si tinguéssim una població ben educada políticament, no em faria gens de por ni mica, perquè és impossible entendre un bon nacionalisme amb una bona dreta.

NO ENS HEM GIRAT MAI LA CAMISA

M.S.— Quina opinió et mereix aquesta coalició PSM-Nacionalistes de les Illes?

M.J.B.— Em sembla una coalició lògica i coherent. De fet som els dos partits més agermanats. L'únic que em sap greu d'aquesta coalició és que no hi pugui haver participat més gent, que s'haguessin assegut a serrar quines coses ens ajuntin i quina cosa ens separa. També, però, a causa de vegades a personalismes, s'ha imposibilitat que aquestes sigles PSM-Nacionalistes de les Illes duguin realment el que darrera haurien de dur.

Ara així i tot, em sembla una coalició honesta. No ens hem girat mai la camisa. Ja vàrem sortir el 77 dient el mateix. Crec que és la coalició natural, que som els dos partits que estam més pròxims, que vàrem partir d'una mateixa font.

M.S.— Per acabar, Maria, pregunta obligada, què és per tu un vot útil?

M.J.B.— Vot útil em sembla que és un vot responsable. Els partits majoritaris empen l'expressió vot útil per amenaçar un poc a la població i dir-los que, alerta!, que si no ens votau a nosaltres, tindreu un govern que no voleu i açò és mentida. El vot útil és el que creu que aquell partit presenta el seu programa o és el més pròxim a ell.

Hem de pensar, per part nostra, que si nosaltres aconseguíem anar al Congrés, si tinguéssim un govern socialista, també votaríem, lògicament, aquelles coses que hi estiguéssim d'acord, no els hi faríem una guerra. Per tant, el vot útil és aquell vot responsable, seriós i que la gent s'ha llegit aquell programa i l'ha analitzat.

Elegancia i bon gust

En models exclusius de:

Antonio Ponze
Atasi
Bop
Escola
Enrique Caminal

Hil Parade
Margarita Nuez
Martela Brazzy
Nina Ricci
Pertegaz

Pier Carden
Susana
Tanagra
Zebedia....

S'oli
Boutique

Banc de S'oli
Rubi, 12 Ciutat de Mallorca

PER AL CONGRÉS

CONEGUEM ELS CANDIDATS DEL PSM-NACIONALISTES DE LES ILLES

CLIMENT GARAU:

"La salut no pot ésser objecte de mercat"

En Climent Garau va néixer a Palma dia 5 d'octubre, l'any 1924. És casat i té tres fills.

S'incorporà al PSM l'any 1978, després de pertànyer a organitzacions com ANAM, GASI i Unió Autonomista.

Ha estat president de l'Obra Cultural Balear des de l'any 1969 fins al 1977, i també ha estat president de la Promotora Mallorquina de Mitjans de Comunicació (Ràdio Mediterrània). Professionalment, és apotecari analista.

MALLORCA SOCIALISTA.— Com vos explicau el desinterès actual per la política i vida cívica?

CLIMENT GARAU.— En part és degut que ara, en general, ja són satisfetes les necessitats elementals de la majoria i les altres han estat abandonades. Passà igualment a l'Obra Cultural Balear quan les seves reivindicacions després d'esser assumides pels programes dels partits amb la venda de la democràcia han quedat oblidades, per desgràcia.

M.S.— Hi deu haver més motius...

HAN ESCALIVAT LA GENT

C.G.— Sí. L'Estat-nació ha suposat una opressió per a nosaltres; una exhibició de força política i militar amb la intenció d'anul·lar allò que suposava identitat o resistència. Això ha escalivat i desenganat molta gent.

M.S.— Però la gent volia participar...

C.G.— És clar, emperò no en aquesta casta d'Estat, un Estat-administració, on es confonen els polítics amb els alts funcionaris des del moment que sorgeix una alternativa política de dins de la mateixa Administració, com passà el 77. El poble no hi vol participar.

M.S.— Però hi podria participar?

C.G.— Per ventura no, perquè l'Estat modern és d'una gran complexitat i tecnificació davant la qual el polític popular s'ha vist en inferioritat de condicions ja que abans no hi havia hagut possibilitats polítiques.

MITJANS DE COMUNICACIÓ: EN MANS DELS PODEROSOS

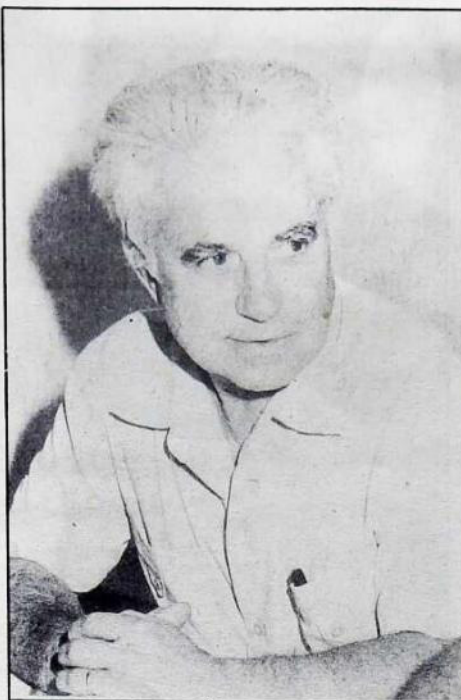
M.S.— Fins on arriba la importància dels mitjans de comunicació de masses?

C.G.— N'hi ha prou de veure com estan marginats dels mass-media. Que aquests mitjans quedin en mans dels poderosos és in-

just i en tocam les conseqüències: ara obres un diari i et trobes les primeres figures, prefabricades, de la política estatal, programades des que varen tenir accés al poder i que es van autopromocionar i mitificant.

M.S.— Com heu reaccionat davant això?

C.G.— Ho vàrem estudiar i vàrem veure que amb una emissora de ràdio es podrien resoldre aquestes dificultats —terribles en afectar la nostra llengua i cultura més que a un partit concret—. L'emissora únicament faria sentir la veu, no cal aprendre a llegir en català, i arribaria a uns sectors populars on no

C.G.— Òbviament simplement perquè allò que ens proposàvem no agradava probablement al poderós que havia de concedir l'emissora.

M.S.— I els partits que han fet?

C.G.— Els centralistes ho boicotejaren. A Menorca mateix es proposà al Consell que se'n votés el suport i el mateix PSOE no li feu costat: i aquí ni va passar endavant, i això que a l'emissora hi havia gent de la UCD.

M.S.— Com veis la sanitat?

LA SALUT NO POT ÉSSER OBJECTE DE MERCAT

C.G.— A aquest nivell es veu clar que sense l'Estat és impossible que sigui eficaç ni que la Seguretat Social pugui cobrir el país. És una cosa que no pot ésser objecte de mercat perquè la seva funció social si es privatitzava es destruiria.

M.S.— Quin model sanitari defensau?

C.G.— Voldríem una medicina on poguéssim ésser lliures per decidir a Mallorca les activitats que volguéssim dur a terme, tendint a fer minvar l'ús de les medicines i dels serveis sanitaris, perquè ni econòmicament no convé abusar-ne. Propo-

"El mallorquinisme ferm està marginat dels mitjans de comunicació"

tiva.

M.S.— I com a sector públic?

C.G.— El volem desburocratitzar, fer eficaç, controlant la gestió mitjançant juntes comarcals de sanitat i a través de la conselleria de sanitat, sense haver de donar comptes a ningú més.

M.S.— Ho podeu resumir?

QUE MALLORCA CONTROLI LA SANITAT

C.G.— Volem controlar molt l'aspecte sanitari integral, de qualitat de vida, a través de la prevenció. Tenim un programa molt afinat, amb uns costos d'una tercera part dels actuals i amb un control perfecte de la sanitat del país.

M.S.— Encara és necessària l'Obra Cultural Balear?

C.G.— És ben necessària quan veim per exemple l'actuació del mateix PSOE aquí, amb gairebé cap car-

tell en la nostra llengua, i en els mitjans del qual la gent xiula quan un orador parla en català: prescindeixen del fet lingüístic, així el resolen, no els preocupa. Aquest és un país que si no reacciona d'una punyetera vegada desapareixerà, perquè voldrà dir que no hi ha la voluntat necessària per sobreviure.

M.S.— Quin ha de ser, idò, el paper de l'OCB?

CAL UNA DEMANDA CONTÍNUA DE NORMALITZACIÓ

C.G.— L'OCB és un element que no formarà part mai d'un govern, d'un poder: i sempre pot ésser un element crític dins aquesta societat, un revulsiu a fi de provocar contínuament la demanda de normalització, d'atenció al fet diferencial cultural de les Illes.

transformar la seva cuina és facil

Si la seva cuina ha quedat antiquada i ja no sap on ha de posar les coses és l'hora de fer un pensament.

Transformi la seva cuina en un lloc on pugui CUINAR, MENJAR i PASSAR-HI HORES AGRADABLEMENT. CUINA-COMPLET se n'encarrega de tot: Llanterneria, obra, pintar, electricitat, ebenisterie, etc. CUINA-COMPLET és un únic pressupost i una casa única que se n'encarrega de tot

Confiau en

Cuina Completa

"Experts en transformar la seva cuina"

C/. Rosiñol, 20 (devora Lírico Palace). Tel. 23 51 76. PALMA

FOTOGRAVATS LLUÍS

Sant Bartomeu, 9 - 1.º - B
CIUTAT — Tel. 21 71 64

CONEGUEM ELS CANDIDATS DEL

DAMIÀ PONÇ:

"Es imprescindible per Mallorca una majoria de canvi i progrés a Madrid amb els nacionalistes"

En Damia Pons, o Damia Ferrà-Ponç, conegut així a través de la seva tasca intel·lectual, va néixer a Campanet dia 12 de maig, l'any 1949. És casat i té dos fills.

S'incorporà al PSM l'any 1978, i n'és actualment el Secretari general.

És llicenciat en Filologia Catalana, i treballa a l'Institut Nacional de la Seguretat Social. La seva tasca d'investigació de la nostra cultura està recollida a revistes especialitzades com són "LLUC" i "RANDA".

MALLORCA. SOCIALISTA.— Quina és la política internacional que planteja?

NEUTRALITAT ACTIVA

DAMIÀ PONS.— Creim que l'opció més assenyada és la de neutralitat activa, perquè l'alineament dins blocs no produeix resultats positius per al món.

M.S.— Per quin caire ens ha d'afectar aquesta neutralitat?

D.P.— La neutralitat ha de ser continuadora històrica de les diferents polítiques internacionals que els pobles de l'Estat espanyol sempre han tingut.

M.S.— Això és complicat. On ens situem, nosaltres?

D.P.— Tenim una vinculació molt important dins el Mediterrani, juntament amb els altres Països Catalans; és on ens hem mogut; un altre àmbit, de cultura distinta, no europea, és el Magreb, especialment important perquè s'està recobrant econòmicament, sobretot amb l'experiència socialista d'Algèria.

M.S.— I Amèrica?

D.P.— La relació s'ha de potenciar, no com fins ara amb la "Hispanidad" retòricament, tan paternalista mentre l'Estat espanyol no oferia res substancial i deixava el camp econòmic a potències més fortes.

M.S.— Com ha de ser la integració dins Europa?

EUROPA, SÍ. OTAN, NO

D.P.— Ha de ser plena, però no dins Europa entesa com a element militarista, l'OTAN; perquè l'Estat espanyol si té res de positiu és una certa tradició de neutralitat, per bé que fruit de mancances.

M.S.— I el Mercat Comú?

D.P.— És un àmbit necessari que fa imprescindibles, però, transformacions sectorials profundes. Fora dels circuits econòmics europeus el sector agrari, per exemple, ho té difícil per ésser modern.

M.S.— I políticament?

"Ha de ser possible un Estatut que respongui a la nostra realitat, no com el d'UCD-PSOE"

UN EXÈRCIT PROFESSIONAL

D.P.— Sí; ha d'estar pensat per defensar-nos de l'exterior i no de l'interior. Un exèrcit professional com el britànic; que no fes perdre uns anys a la joventut a canvi de res. Al mateix temps permetria una reducció d'efectius i una millor preparació.

M.S.— Quins perills té l'esquerra si arriba al poder?

D.P.— Ha de fugir d'una dinàmica antimilitarista, tenint clar emperò que l'exèrcit ha d'estar dins les directrius del parlament i les normes del govern, i punt.

M.S.— S'ha de transformar l'exèrcit per això...

D.P.— La dreta propugna, AP sobretot, que la societat és un àmbit de mercat regit per les lleis del benefici i la iniciativa privada, i que l'Estat és negatiu econòmicament perquè només genera déficit públic, inflació, etc. Per ells l'Estat ha de ser el del liberalisme del XIX, l'Estat-polícia. Això és un liberalisme estrictament econòmic compatible políticament amb les tesis autoritàries, i si no mirau el cas d'Argentina i Xile on s'ha intentat aplicar.

M.S.— I què hi diu l'esquerra?

D.P.— S'ha de mantenir un cert Estat-providència amb una funció d'atenuar les contradiccions socials i també redistribuir la riquesa.

M.S.— I el PSM, en concret?

D.P.— S'hauria de modernitzar l'Estat al màxim, fer eficaç l'Administració, i que llavors afrontés la tasca d'activador de l'economia amb la iniciativa privada, amb un paper gran per a l'Estat, controlat i no un Estat de monopòli com el del franquisme.

M.S.— Què passaria si triomfaven les tesis neo-liberals?

D.P.— A un país amb des-

"No convé a l'autonomia que el PSOE pugui governar tot sol"

equilibris socials tan grossos ens esperen un enverinament de les relacions socials, i una degradació dels resultats més positius de l'Estat-providència, com la Seguretat Social i uns serveis que no van bé però que llavors anirien pitjor.

M.S.— Quina casta d'escola estatal defensau?

D.P.— Estatal vol dir pública, i entenem que la comunitat autònoma ha de tenir les màximes competències en l'ensenyament per dotar l'ensenyament amb uns continguts culturals, lingüístics i humanístics segons la pròpia realitat que els infants viuen.

M.S.— Quina ensenyança estatal no vos agrada?

D.P.— Estam contra aquella que era una espècie de catòlicisme centralista i ultraespanyolista, que volia esborrar tot signe de pertànyer a una comunitat pròpia.

M.S.— Com veis la situació actual de l'Estatut d'Autonomia?

L'ESTATUT POT ANAR MES ENLLÀ

D.P.— Ja ho hem dit sovint; pot anar molt més enllà en competències; i respecte a les institucions i al sistema electoral és molt perillós que insistisqui en mantenir un sistema absolutament centralitzat a totes les Illes, que no són un territori continu, i ni tan sols no són un sol poble sinó diverses comunitats amb unes trajectòries històriques diferents i amb uns economies bastant diferenciades, i que no tenen un sentiment popular d'unitat. El "País Ballear" és una ficció.

M.S.— El PSM ja ha superat la prova d'aquests anys?

D.P.— L'esfondrament de molts no ha afectat al PSM que, com ja sabem, a les darreres eleccions a les Illes va superar els 30.000 vots, vàrem col·locar quatre consellers i es va afirmar com una opció política important dins les Illes.

M.S.— Com ha estat això?

UN PSM REALISTA

D.P.— Jo crec que el PSM ha après, hem de ser realistes, les possibilitats i les limitacions de moure's dins una democràcia parlamentària com un partit d'esquerra i com un partit nacionalista a la vegada. Hem vist que ens movem dins un país d'una gran incultura política, que no té una tradició de nacionalisme polític operatiu, que en tot cas té una tradició de caciquisme, de provincialització, d'enviar a Madrid diversos diputats "cuceros", que en diem, i de votar els qui manaven els se-

nyors o els cacics en general. M.S.— Però aquest país ha canviat...

D.P.— Exactament, ha canviat; però la cultura política no s'adquireix en vint-i-quatre hores i és necessari acostar-se a la gent i parlar de problemes molt concrets perquè la gent entengui la funció que ha de complir dins Mallorca, dins les Illes, en general, un partit nacionalista i d'esquerres.

M.S.— Què ens diferencia d'altres partits?

D.P.— Dels de dreta cal ni parlar-ne. De cara al PSOE ens diferencia rotundament una concepció totalment diferent d'allò que és l'Estat espanyol i de què és, sobretot, volem que sigui les Illes en general. Basta veure què ha passat amb l'Estatut: hi ha una opció nacionalista que planteja un estatut constitucional, ampli, diversificat, que respon a la realitat i pluralitat insular; que té unes àmplies competències que planteja una autonomia clarament política; que crec que s'ha d'assumir tot allò que la Constitució permet, en una paraula, anar fent el més cap a la creació d'un veritable Estat autònom de les Illes dins l'Estat espanyol.

M.S.— I què caracteritza el PSOE?

PSOE: L'HEREU DEL CENTRALISME

D.P.— Hi ha una esquadra a la qual no se li nega credibilitat com a concepció progressista i d'esquerres, però que té una concepció en definitiva jacobina i centralista de l'Estat espanyol; que allò que és un Estat espanyol entès com una maquinària global amb un centre decisiu a Madrid, i que estigui acolorit per una sèrie de descentralitzacions, més o menys àmplies i que en tot cas dependran de la força de l'interlocutor. Això ens separa pel·lucament del PSOE.

M.S.— Com voldríeu que es formés el parlament de l'Estat?

D.P.— És important que hi hagi una majoria de canvi i progrés, que pot estar integrada a l'entorn del PSM amb un govern d'una majoria ampla i de progrés, amb forces nacionalistes.

M.S.— Per què amb els nacionalistes?

SENSE ELS NACIONALISTES NO HI HAURA AUTONOMIA

D.P.— Perquè, si no, treuen la LOAPA, que desmunta les comunitats autònomes, i en lloc d'autonomia política hi haurà competències hi haurà una descentralització administrativa i perquè si el PSOE pot tornar a fer tot d'una aparició l'Estatut talment com està ara sense admetre-hi cap modificació, com ha anat Gori Mir.

M.S.— Fins on arriba la ferència amb el PSOE?

D.P.— És profunda perquè genera una dinàmica absolutament diversificada.

SENAT

PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA:

LLORENÇ RIGO:

Perquè els joves vulguin i puguin viure del camp"

En Llorenç Rigo va néixer a Palma l'any 1939. És casat i té tres fills.

Treballa i viu del camp i és membre de la Unió de Pagesos. Formà part de la Cooperativa Agropecuària de Mallorca i va ésser un dels promotors de la Cooperativa Pàgesa de Mallorca. Actualment és tinent de batle de l'Ajuntament d'Inca per la Candidatura Progressista Independent, membre de la Cambra Agrària d'Inca i de la Junta Rectora de la Caixa Rural Provincial. Ha estat proposat com a candidat a Personatge Agrícola de l'any.

MALLORCA SOCIALISTA.— Quina importància troba que té que un pagès es presenti per al senat?

LLORENÇ RIGO.— Trobo molt important la presència d'un pagès a una llista electoral, perquè fins ara no hi havia hagut mai cap grup polític que ens hagués fet propostes com aquesta, i sortia elegit seria importantíssim.

M.S.— D'on ve aquesta importància?

NO TOT ÉS CIUTAT A MALLORCA.

LL.R.— Tots sabem que els pagesos sempre hem estat marginats de la societat, que n'arribàs un al senat seria una injecció d'ànims, és igualment important que una persona que intenta viure del camp representi la part Forana de Mallorca perquè no tot és Ciutat a l'illa.

M.S.— Quin és el fons del teu programa?

LL.R.— Cada regió, i fins a la província, té les seves necessitats i característiques particulars. A Mallorca tenim uns problemes que només podem arreglar nosaltres i no des de cap despatx de Madrid.

M.S.— Què pot fer un pagès al senat?

LL.R.— Endemés d'animar la pagesia, ha d'actuar en conseqüència amb el fet que no tenim cap política agrària en aquest país, ni ordenació de terres, ni preus justos de base...

M.S.— Com és que, segons has dit tu mateix, "la pagesia mor"?

LL.R.— El camp, ara per ara, no és rendable, i per això els nostres fills se'n van. Avui ja no podem seguir amb la mateixa agricultura de fa vint anys, no podem seguir amb una agricultura envellida, perquè la majoria dels pagesos passen dels cinquanta anys.

M.S.— I com n'hem de sortir d'aquesta capavalla?

COM DE PREPARAR ELS JOVES PAGESOS

LL.R.— Avui les feines del

camp són molt complicades, no les pot fer un qualsevol sense preparació; són els joves els qui n'han d'aprendre, els qui es poden preparar per demà. Per això els hem d'ajudar i fer que el camp comenci a ésser rendable perquè hi vulguin i puguin viure-hi.

M.S.— Quines necessitats hi ha abans de tot?

LL.R.— És necessari abans de tot, fer un cens agrícola real, que només hi siguem aquells qui vivim de bon de veres del camp, i que hi siguem tots, i així puguem tenir els mateixos drets que les altres branques de la Seguretat Social.

M.S.— El pagès vol invertir?

EL PAGÈS VOL INVERTIR

LL.R.— Ja és segur que sí; emperò hi ha de veure un guany mínim. Per començar, abans s'hauria de posar aturall a les pujades continuades del preu dels combustibles, perquè sinó seran elles qui faran aturar el camp. Fa falta bona disposició, i decisions, perquè els pagesos puguin tenir tots els crèdits que hagin de meritar.

M.S.— Quin futur veis a les vostres explotacions agrícoles?

LL.R.— Un bon futur veig, si no ens posen pus traves. Tenim tot el mercat mallorquí, que amb la indústria hotelera és immens, i el podríem abastir nosaltres sense haver-ho d'importar tot.

M.S.— Com és això que ho hem d'importar tot?

LL.R.— Perquè el camp està abandonat. I això que som de les províncies, pentura la primera, que més aportam a l'Estat i també de les que, en comparació, més poca cosa rebem, i això no pot ésser.

M.S.— Té un caire autònomista aquesta opinió...

LA PAGESIA NECESSITA UNA BONA AUTONOMIA

LL.R.— I clar que sí. Apart que ho hagi estat de sempre nacionalista, ningú no pot negar la injustícia que

"El PSM sempre ha estat molt a prop de la Unió de Pagesos"

ens fan en tots els sentits. Els pagesos haurien de veure que necessitem una bona autonomia de primera, de bon de veres, perquè puguem decidir a Mallorca tot allò que ningú no decidirà mai per nosaltres, i molt manco per la pagesia. La gent, és molt important això, ha de prendre opció pel

nacionalisme.

M.S.— Pareix que sabeu bé allò que voleu...

LL.R.— Tenc un programa agrícola, que és fruit de l'experiència; i tenc l'aspiració que els pagesos assoliguem uns preus més justos, cosa que no vol dir que ho hagin de pagar les dones en anar a

plaça, sinó que es tracta d'una política d'acostament cap al consumidor.

M.S.— I com se fa això de no pujar els preus llavors?

SOLUCIÓ:
EL COOPERATIVISME

LL.R.— Estic convençut, perquè és cert, que és en el cooperativisme que trobarem la solució per a molts dels problemes que hem de resoldre. En el camp és imprescindible la unió de tots els qui en treim profit, de tots els qui en vivim.

M.S.— Con heu arribat al camp de la política?

LL.R.— Tot va començar quan uns pagesos amics em demanaren que entràs a la Cambra agrària i de llavors ençà m'ha interessat més i més la política agrària, que per mi vol dir aconseguir millores per al camp i fer tot allò possible per posar fi als greus problemes que ens afecten; per això sempre he defensat la claredat, anar sempre amb les cartes destapades davant tothom.

M.S.— Quin és el sindicalisme que interessa al camp?

LL.R.— Tothom sap que jo sempre he defensat la Unió de Pagesos per tot i sense dubtar-ho mai; per això en som membre.

M.S.— Quines han estat les relacions amb el Partit Socialista de Mallorca?

NOMÉS EL PSM S'HA PREOCUPAT PER LA PAGESIA

LL.R.— El PSM sempre ha

"Els pagesos

sempre hem estat marginats"

estat molt aprop de la Unió de Pagesos de Mallorca; el PSM és l'únic partit que s'ha preocupat, de bon de veres i de sempre, de la pagesia i de la Part Forana mallorquina. Hi ha gent molt vàlida entre els seus militants, i creixerà molt.

M.S.— Però, sou del PSM?

LL.R.— No, no ho som; és com a independent que em present dins les seves candidatures, emperò jo sempre he estat nacionalista, he posat per davant tot el camp mallorquí i Mallorca, i en això coincideix amb aqueix partit. Naturalment abans d'acceptar, quan vaig rebre la proposta d'anar dins les llistes del PSM, ho vaig consultar als meus companys de la Unió de Pagesos i em donaren el seu consentiment.

M.S.— Voleu proposar res als pagesos mallorquins davant aquestes eleccions?

LL.R.— Sí, que pensin quin futur volen per a ells i els seus fills, que pensin en el camp mallorquí i que no ho dubtin gens a l'hora d'anar a votar i facin costat a aquesta única candidatura, la del PSM, que no haurà de donar comptes a ningú més que al poble mallorquí de Ciutat i la Part Forana que l'haurà menada al Parlament.

TRIS-TRAS

Boutique

Roba jove i original

Carrer Sindicat, 4 - Telefon: 22-55-73 - Ciutat

ELS
ESPECIALISTES
EN
ALTA
FIDELITAT

**so professional,
televisió,
cinema,
discs**

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
★ **Descompte especial** ★
★ **als lectors de** ★
★ **"Mallorca Socialista"** ★
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

C/. Antoni Marques i Marques, 4
Telf. 296174
CIUTAT DE MALLORCA

OCTUBRE 82

PER AL CONGRÉS CONEGUEM ELS CANDIDATS DEL PSM-NACIONALISTES DE LES ILLES

JOSEP ESTELRICH

"La part forana avui encara lluita
perquè a l'Estatut hi hagi una
paritat amb Ciutat i les altres illes"

En Josep Estelrich va néixer a Sant Joan dia 28 de
maig, l'any 1928. És casat i té tres fills.

Treballa i viu en el camp i és membre de la Unió
de Pagesos.

La seva alta en el PSM s'ha produït enguany.

És membre del Centre Cultural de la Cooperativa
Agrícola i Regidor de la Candidatura Independent de
Sant Joan.

SINDICATS PAGESOS-NACIONALISME

MALLORCA SOCIALISTA.
— Quina relació hi ha entre la
ideologia i postulats, quant a
l'economia i a la societat, en-
tre el PSM i la Unió de Page-
sos?

JOSEP ESTELRICH.— D'un
en un no ho sé, emperò, mirant
a nivell estatal, els qui estan
més compenetrats amb els sín-
dicats pagesos són els nacio-
nalistes, com el PSM.

M.S.— I com és que vos
heu presentat dins una can-
didatura dels nacionalistes?

J.E.— Bé, jo ja fa temps que
som membre d'aquest partit, el
PSM, i pagesos de la comarca
de Manacor, igualment afiliats i
simpatitzants, em demanaren
que em presentés per la page-
sia.

M.S.— Fora dels problemes
del camp, quines propostes
electorals del PSM vos han
agradat més?

J.E.— M'ha agradat el punt
de la defensa de la terra, de la
naturallesa. És una qüestió fon-
damental que, pels seus efec-
tes, s'aturi la degradació, per
fer la natura més habitable, i
perquè els nostres nés el dia de
demà trobin qualche cosa bona
encara. I s'ha de defensar el
medi ambient no just a les zo-
nes més conegudes sinó també
als municipis de la pagesia.

M.S.— Què voleu dir amb
això darrer?

NO A LES URBANITZACIONS EN ELS SEMENTERS

J.E.— Vull dir que amb tan-
tes urbanitzacions incontrolla-
des fetes de casetons, fent creu-
re que només són casetes d'ei-
nes, es destroua el camp, les
millors terres que han de ser
per conrear.

M.S.— I en el turisme?

AGRICULTURA-TURISME

J.E.— En primer lloc el tu-
risme l'hauríem de mantenir
amb la nostra agricultura. En

segon, s'ha de promoure un tu-
risme d'hivern, amb uns progr-
mes atractius. Hi ha molta fei-
na, perquè si no tenim actes
ni activitats culturals per als
mallorquins, i manco per a la
Part Forana, com n'hem de te-
nir per mantenir un turisme de
qualitat? La qüestió és fer ve-
nir turisme tot l'any.

M.S.— No pensau en els em-
presaris?

J.E.— Hi hem de pensar per
força. Ells mateixos haurien de
mirar com es poden aplegar
com a hotelers per poder plan-
tar cara als tour-operadors es-
trangers.

M.S.— Què pensau dels su-
permercats gegants?

J.E.— S'hauria d'ajudar la
petita i mitjana empresa co-
mercial. Emperò primer s'han
d'unir per lluitar contra els mo-
nopolis. Llavors ens podríem
entendre, amb les cooperatives
pageses.

M.S.— És un problema la
llengua a la Part Forana?

CONTRA L'ANALFABETISME

J.E.— No tant com a Ciut-
tat; per sort la mantenim més
fresca, emperò la majoria és
analfabeta, només la parla. La
normalització és fonamental; ja
hem començat a canviar, i l'Es-
cola Municipal de Mallorca
quif de Manacor ha fet una
bona tasca, que ara hem de po-
tenciar per acabar de posar al
dia la nostra llengua per tot.

M.S.— Quines són les vos-
tres propostes per al camp?

AJUDA ALS PAGESOS JOVES

J.E.— Un punt és fomen-
tar amb tots els mitjans el
cooperativisme a tots els ni-
vells. Llavors ajudar l'explota-
ció familiar per fer-la més com-
petitiva i rendable. I un altre
punt és augmentar el nivell cul-
tural i formatiu dels pagesos
joves, a través de curssets, con-
ferències, l'assistència a les es-
coles de capacització agrària,
difusió de fulls informatius,

i més activitat de les Agències
d'Extensió Agrària que han de
mester mitjans millors. Així
es podrà salvar el pagès, com a
altres països europeus.

M.S.— Com veis el procés
de l'Autonomia de les Illes?

"L'agricultura i el turisme s'han de fer costat"

ELS DRETS FORANS I L'AUTONOMIA

J.E.— Ja de temps del Gran
i General Consell, abans que
ens prenguessin totes les nos-
tres llibertats de poble mallor-
quí, la part forana va lluitar
contra la marginació a què es-
tava sotmesa per part de la no-
blesa de Ciutat. I avui estam
lluitant encara perquè hi hagi
un equilibri just —paritat—,
part forana-Ciutat i amb les al-
tres illes. I estam lluitant per-
què l'autonomia sigui ampla,
tant com ho permet la Con-
stitució, per a tots junts.

M.S.— Creis que és possi-
ble que sortigueu elegit?

J.E.— Segurament no hi
haurà cap llista que pugi col·lo-
car quatre candidats. Jo parti-
cularment ja estaria ben satis-
fet si arribava a Madrid una re-
presentació d'aquest partit na-
cionalista.

M.S.— D'on ve aquesta de-
dicació vostra a la lluita nacio-
nal del nostre poble?

J.E.— El meu interès pel na-

cionalisme de Mallorca em va
dur a col·laborar amb la Unió
Autonomista de Mallorca i fi-
nalment m'he sentit comple-
tament compenetrat amb la
trajectòria del PSM.

AL MANCO, UN DIPUTAT

M.S.— Quants de vots espe-
rau obtenir en aquestes elec-
cions d'ara?

J.E.— Tenint en compte la
trajectòria de les eleccions ge-
nerals, cap a les municipals i
autonòmiques som francament
optimista i ara esperam al man-
co un diputat.

M.S.— Estau satisfet de la
vostre gestió municipal?

J.E.— No he aconseguit
tot allò que jo hagués volgut,
però aiximateix durant la pri-
mera època vaig aconseguir que
l'Ajuntament s'interessés per
ajudar la promoció de la cultu-
ra popular; i dins la segona,
hem fet una oposició democrà-
tica, ajudant en tot allò que
trobàvem bo per al poble i opo-
sant-nos quan les propostes
eren per interessos del partit
majoritari.

M.S.— Voleu afegir res pus?

NO TUDEU EL VOT. PER MALLORCA

J.E.— Només oferir-me en
tot allò que pugui ajudar i de-
manar que els qui llueixin
aquesta entrevista pensin be el
seu vot i no el tudin, per la pa-
gesia i Mallorca.

PER AL CONGRÉS

CONEGUEM ELS CANDIDATS DEL PSM-NACIONALISTES DE LES ILLES

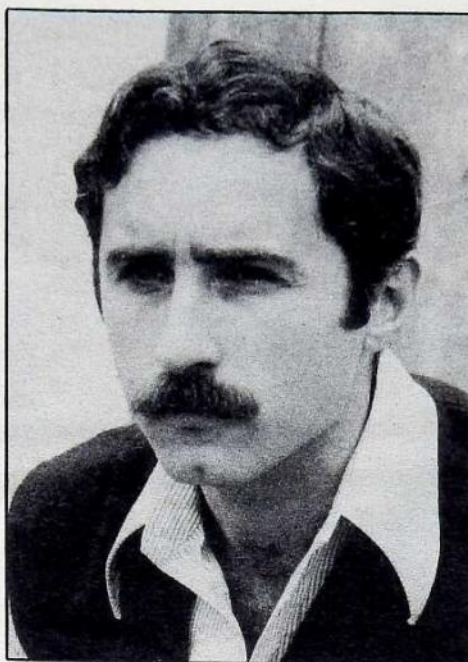
BARTOMEU PAYERAS:

"Els qui hem de viure a Mallorca
estem obligats a conservar-la"

En Bartomeu Payeras va néixer a Inca dia 2 de maig, l'any 1948. És fadrí, i resideix a Pollença.

S'incorporà al PSM el maig de 1979. És llicenciat en Biologia i professor agregat a l'Institut Berenguer d'Anoia d'Inca.

Ha realitzat tasques d'investigació oceanogràfica i de microbiologia i contaminació marina de l'Institut Oceanogràfic. Ha estat Campió d'Espanya de natació i promotor del ressorgiment esportiu del tir de fona. Co-fundador a Pollença de l'O.C.B. i de la revista "El Gall".

MASSA POCS INSTITUTS

MALLORCA SOCIALISTA. T.P.— Tomeu, tu, com a professor d'Institut, deus estar al corrent de quins són els problemes principals de l'ensenyament públic...

TOMEU PAYERAS.— Bastant. Concretament, les Illes Balears som de les "provincies" que tenen manco instituts, i això que som de les que més impostos i divises pagam a l'Estat, i de les que manco en rebem quant a inversions públiques. Si hi hagués més centres públics i estiguessin més ben equipats, quasi tots els pares duirien els seus fills a les escoles públiques.

M.S.— Per quin motiu creus que l'Estat no millora l'ensenyament públic?

T.P.— Jo crec que l'ensenyament és, ha de ser, un servei i no un negoci. L'Estat té el deure de protegir l'ensenyament estatal. Empero, per desgràcia, la filosofia que ha inspirat els governs dels darrers cinquanta anys ha estat d'afavorir sempre l'empresa privada per davant l'empresa pública.

M.S.— Què en pensa el PSM del futur de l'escola privada amb un govern socialista?

T.P.— En primer lloc s'haurà d'augmentar el pressupost dedicat a Cultura i Ensenyament, encara que s'hagin de reduir altres partides, com les d'armament, per exemple. Després, començar un pla de construcció de les escoles públiques necessàries per satisfer tota la demanda, equipades amb modern material didàctic i amb una zona esportiva, o al manco prop d'una zona esportiva municipal. S'hauria d'anar minvant les subvencions als col·legis privats; en primer lloc perquè no resultin un negoci, i en segon per evitar els desequilibris actuals.

M.S.— I el professorat de l'escola privada?

PER UNA ENSENYANÇA PÚBLICA DE GRAN QUALITAT

T.P.— Al professorat de l'escola privada se li hauria de garantir una estabilitat en la seva feina, o sigui, poder incorporar-se a l'escola pública. A la fi, a poc a poc aconseguiríem una ensenyança estatal de gran qualitat, i quedarien aquelles escoles privades, que com qualsevol altra empresa privada se mantindrien amb les quotes dels pares que hi duguessin els seus fills.

M.S.— I com queda la llibertat d'ensenyança?

NO AL DIRECCIONISME CULTURAL NI RELIGIÓS

T.P.— En l'aspecte econòmic els pares serien lliures de triar entre escola estatal de gran qualitat i gratuïta i una escola privada no gratuïta. Quant a la religió, ja actualment els al·lots de l'escola pública poden escollir entre religió i ètica. Això es podria millorar introduint més llibertat religiosa; és a dir, estudiar més "religions" en lloc d'una sola religió. Així tendrien més coneixements i serien lliures de practicar o no, fora de l'escola allò que més els agrada. Tot allò que sigui direccionisme cultural o religiós des de l'escola va en contra del dret dels al·lots a ésser informats objectivament. I si cap col·legi privat religiós, subvencionat per les quotes dels alumnes, o pel mateix ordre religiós vol introduir matèries de religió catòlica és lliure de fer-ho.

M.S.— Ésser llicenciat en Biologia, haver treballat en tasques d'investigació immunològica, microbiològica i oceanogràfica, ésser membre del GOB i autor del programa d'Ecologia del PSM, et capacita per parlar

d'aquest moviment ecologista...

T.P.— Bé. La gent confon Ecologia amb ecologisme. L'Ecologia és una ciència objectiva, com les matemàtiques o la química. L'ecologisme és un moviment social que té com a finalitat la conservació de la natura; és una actitud davant el pro-

quències. Els polítics tenen l'obligació de preveure les conseqüències de les seves decisions a llarg terme.

M.S.— Què passarà si a Mallorca seguim destruint el paisatge?

T.P.— La natura de Mallorca és un capital que posat a un banc ens dona uns interessos anuals. Fins ara s'ha augmentat els beneficis anuals a base de treure una part d'aquest capital; qualsevol en pot preveure les conseqüències. Si no mantenim

"L'ensenyança

ha de ser

un servei,
no un negoci"

ces de degradació a què sotmetem la natura.

M.S.— Poden anar els plantejaments científics en contra d'aquest moviment ecologista?

T.P.— La ciència és un arma amb dos talls. La radioactivitat pot servir per curar i per matar, això depèn de la bona voluntat de qui la manja. Una veritable política ecològica, fonamentada científicament, ha d'anar cap a obtenir una màxima productivitat amb la mínima contaminació.

EL PAISATGE, FONT DE RIQUESA

M.S.— Què opines sobre la degradació del paisatge de Mallorca?

T.P.— Fins ara ha estat una font de riquesa material, hem assolit un millor nivell de vida. Empero hi ha hagut un desenvolupament salvatge, sense cap casta de planificació, i ara estem a punt de pagar-ne les conse-

"Davant l'escola privada n'hi ha d'haver una de pública de gran qualitat"

uns elements de reclam cultural, turístic i d'esplai, amb una conservació estricta, Mallorca deixarà d'ésser una empresa rendable. L'augment de població fixa i flotant fa que el problema de l'esvaïment de recursos naturals aconselli una política de millora de la qualitat de l'oferta, en lloc d'augmentar la quantitat.

M.S.— I no hem de pensar en els mallorquins?

QUI ESTIMA MALLORCA NO LA DESTRUEIX

T.P.— Els mallorquins hem de ser els primers. Nosaltres no som com els turistes, que si no els agrada no tornen. Nosaltres estem condemnats a viure a Mallorca i per tant obligats a conservar-la. Qui estima Mallorca, no la destrueix.

M.S.— Quines haurien d'ésser les zones protegides?

T.P.— Són set els ecosistemes que del punt de vista ecològic s'han de conservar: 1) La Serra Nord, típic paisatge càrstic, amb vegetació i fauna úniques a Europa. 2) Algunes zones de Garriga, paisatge antigament tan representatiu del Pla de Mallorca. 3) Alguns boscos d'alzines. 4) Haurien de romandre intactes al manco algunes platges verges: Cala Agulla, Cala Mondragó, es Trenc, etc. 5) Els illots de la costa, incloent-hi Cabrera i sa Dragonera. 6) Les zones

d'aiguamolls: s'Albufera, s'Albufereta, es Grau de Menorca, ses Salines d'Eivissa, etc.) 7) Unes zones marines prop de la costa i lluny dels nuclis de població, on hi hagués una protecció total pel que fa als peixos i crustacis que allà es reproduïren enormement i s'escamparien cap a les altres zones, on podrien ésser pescats.

M.S.— Tot això no pot anar contra el creixement econòmic?

PER UN TURISME DE QUALITAT I D'HIVERN

T.P.— Ben al contrari. Si el C.G.I. amb el Foment de Turisme i el Ministeri d'Educació es posassin d'acord podrien fer això que ve: Edició massiva d'un fullet turístic on es delimitarien aquestes zones, el seu tipus de clima, la vegetació i la fauna, segons les èpoques de l'any, el tipus de geologia, etc. Si s'enviava a les agències de viatges, universitats, centres culturals i de la tercera edat, de tota Europa i Amèrica, ens permetria augmentar enormement el turisme d'hivern, un turisme de qualitat, i s'eliminarà desocupació i incrementaria els beneficis turístics. Aquests espais naturals també haurien d'ésser aprofitats pels mallorquins i per a l'ensenyança de la nostra natura als nostres al·lots.

MALLORCA SOCIALISTA

C/. Temple n.º 7 - Ciutat de Mallorca - 1
Tels. 22 14 14 - 22 16 26

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció.

- ☐ Anual 500 ptes.
☐ Anual 1.000 ptes. (Ajuda)

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Enviaré l'import Taló n.º _____

Gir Postal _____

Signatura _____

Per la vostra comoditat (i la nostra)
domiciliu els pagaments al banc

PER AL CONGRÉS

CONEGUEM ELS CANDIDATS DEL PSM-NACIONALISTES DE LES ILLES

GABRIEL FLORIT:

"Que gent mallorquina sense interessos a altre lloc negociï a Madrid"

En Gabriel Florit va néixer a Sineu dia 11 de desembre, l'any 1944. Es casat i té dos fills.

S'incorporà al PSM l'any 1981.

Treballa com a venedor a una empresa de comerç i és membre de l'Associació de Veïns i de la de Pares del Coll d'en Rabassa. Col·labora a diversos mitjans de comunicació de Palma i de la Part Forana i ha desenvolupat una important activitat cultural a Sineu.

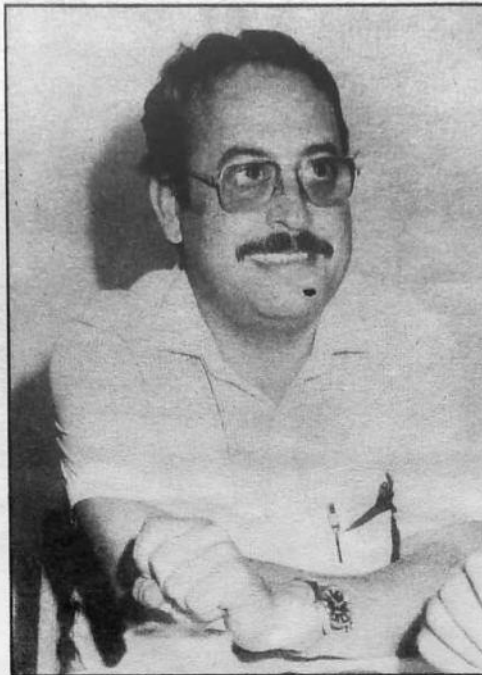
UN MALLORQUINISME FRESC AMB CALL GRUIXAT

MALLORCA SOCIALISTA. — Biel, té una personalitat pròpia la Part Forana de Mallorca?

BIEL FLORIT. — Des de sempre ha estat el germanet pobre, emperò avui és una re-

serva d'una mallorquinitat molt sencera, poc pol·lucionada (i no vull dir que a Ciutat no hi hagi molta gent ben vàlida, que n'hi ha molta); amb una cultura espon-tània. Podria ésser un mallorquinisme fresc, però amb call gruixat..., no malmenat pel "bum" turístic.

M.S. — Emperò aquest

mallorquinisme l'havia malmenat el caciquisme...

B.F. — És clar. Però con-

tra això s'oposa darrerament; i per exemple s'hi fan revistes a molts de pobles, que demostrin que hi ha una vida.

M.S. — Quin pes tenen aquestes revistes?

UN CONTRAPÈS A UNA PREMSA POC NOSTRA

B.F. — Són molt efectives. Ensenyen a la gent a establir diàleg, fan que s'interessi per temes que enlloc més no es poden tractar. Umplen els buits i fan el contrapès a l'altra premsa de Ciutat, a la TV.

M.S. — Pareix que ho coneixes bé...

B.F. — Naturalment; jo col·labor en mitja dotzena de revistes de la Premsa Forana.

M.S. — Reflecteixen la realitat d'aquests pobles?

B.F. — Primer mostraven unes ganes de dir coses, i avui com avui, en termes generals representen unes conviccions molt fermes amb una línia d'actuació molt seguida.

—M.S. — No tenen problemes econòmics?

PREMSA FORANA: XERRAR CLAR

B.F. — Tots els que vulguis perquè lo primer que fan és xerrar molt clar i això no cau bé als punts d'allà d'on els podrien venir les subvencions.

M.S. — I la nostra cultura?

B.F. — Fan un paper de normalització de la llengua escrita perquè quasi totes són en català, un 70 per cent, i moltes bilingües. La

"El mallorquinisme creix a la Part Forana"

funció seva és molt clara.

M.S. — Com es veu Ciutat des de la Part Forana?

B.F. — La gent la veu com un acaparador de fonts de riquesa.

M.S. — Quines són les reivindicacions més grosses de la Part Forana?

B.F. — S'ha fet una injustícia sempre cap als pobles. S'ha centralitzat massa serveis a Ciutat. Els pobles han d'arribar a tenir tots els serveis culturals, assistencials, social i d'infraestructura que ara només pot tenir Ciutat.

M.S. — Concretament què s'hauria de fer primer?

DESCENTRALITZAR MALLORCA

B.F. — Per exemple, seria descentralitzar si el port d'Alcúdia funcionés com a port comercial i donés vida a aquella zona, enriquint-la. S'haurien d'exemplar i arreglar les carreteres entre pobles, en lloc de fer aquestes grans autopistes que no serveixen als pàgesos; això facilitaria els mercats dels pobles i les relacions entre els pobles.

"S'ha de descentralitzar Mallorca"

M.S. — Com està políticament la Part Forana?

B.F. — Encara no fa cinquanta anys, compraven els vots dels missatges amb un puro i un duro. Avui com avui el bot ha estat gros. Hi ha una part de la joventut molt compromesa, molt seriosa, que fa molta feina. I al mateix temps minva la gent que se'n fot de tot, i això ja es veu als actes electorals, hi va molta més gent que fa un parell d'anys. La gent es va formant.

M.S. — Com s'entén la necessitat dels partits nacionalistes?

NACIONALISTES: GENT SENSE INTERESSOS FORA DE MALLORCA

B.F. — La gent veu que

si volem que ens escoltin, i que allò que nosaltres aportem sigui redistribuït, no hi ha més remei que, des de Mallorca, gent que coneix els nostres problemes perquè els viu, i no té altres interessos a altre lloc, negociï a Madrid amb força, i hi diguin les coses fort, cosa que dins aquesta democràcia d'estrena, encara no ha fet ningú mai a Mallorca, i que sí que ho fan els catalans i els bascos, i els andalusos i els gallecs.

M.S. — Creix el mallorquinisme del bo als pobles?

EL MALLORQUINISME CREIX

B.F. — Ja a les darreres eleccions es va demostrar que hi havia una gent que s'identificava plenament amb els nostres plantejaments, que són els mateixos ara, i ara n'hi ha més; darrer postures de nacionalisme de castanyetes, equivocades, d'allò que "lo nostro és lo millor", neixen conversacions, discussions de cafè i en queda qualque cosa de positiu sempre.

M.S. — Quin paper pot fer un diputat de la Part Forana a Madrid?

B.F. — Coneix molt millor els problemes concrets i pot informar molt clarament, denunciant tots els oblitats que no arriben a tenir mai un racó dins els grans pressupostos i que són problemes urgents de resoldre que no pot veure ningú més que nosaltres. I llavors ha de fer ús del seu vot per negociar coses que afavoresquin la nostra terra.

ANAR AMB EIMA PER NO ESPANYAR MALLORCA

M.S. — Com es veu el nostre caire esquerrà?

B.F. — El camp mallorquí és conservador, que no vol dir reaccionari. A més, no es tracta de jugar amb les paraules, ni les comes, ni punyetes... Que s'ha de redistribuir millor la riquesa no és ni socialisme ni..., és sentit comú, és justícia; que hem d'anar amb eina per no espanyar més Mallorca i hem de sacrificar interessos particulars per afavorir els comunitaris, això ho entén qualsevol...

DESDE

MIRET

MARCAS REGISTRADAS

1868

"La bebida mallorquina"

PER AL CONGRÉS CONEGUEM ELS CANDIDATS DEL PSM-NACIONALISTES DE LES ILLES

PERE MIRALLES:

"Que la democràcia arribi
a fora vila"

En Pere Miralles va néixer a Montuïri dia
1 de setembre, l'any 1929. Es casat i té tres fills.

La seva alta en el PSM es produí el març de
l'any 1976.

Es pagès, tinent de batlle de l'Ajuntament
de Montuïri, membre de la Unió de Pagesos, de
l'Obra Cultural Balear, de l'Associació de Veïns
i de la de Pares, i Director de la Banda de Música
de Montuïri.

**MALLORCA SOCIALIS-
TA.**— Per què es presenta un
pagès a les eleccions al Par-
lament?

**ESTAM CANSATS
QUE ENS ENGANIN**

PERE MIRALLES.— Ens
presentam perquè estam can-
sats que ens enganin aquests
partits que fins ara han ten-
gut el poder.

M.S.— Com així voleu
anar al Parlament de l'Es-
tat? No n'hi hauria prou
amb el Consell?

P.M.— Els pagesos pen-
sam que el tema agrícola va
lligat amb una autonomia
forta, no de paper, i l'hem
de treure de Madrid. I a Ma-
drid també hi ha d'haver
una veu mallorquina de la
Part Forana, del camp.

M.S.— Com és que els
pagesos necessiten l'auto-
nomia per a Mallorca?

P.M.— No renunciarem
a participar directament en
la planificació agrària i això
no es pot fer des de Madrid;
hem de decidir les nostres
coses aquí i aquí hem de par-
ticipar, perquè amb una
autonomia de bon de veres,
serà l'única manera que el
camp mallorquí pugui deci-
dir el seu futur.

**PER LA DEMOCRÀCIA
A FORA VILA**

M.S.— Emperò no n'hi ha
prou de participar directa-
ment a Madrid?

P.M.— No. Cada naciona-
litat —com la nostra—, o re-
gió, fins i tot cada comar-
ca, té unes característiques
diferents. Amb una paraula:
hem de fer que la democrà-
cia arribi a fora vila.

M.S.— Per on passen els
problemes de fora vila?

P.M.— L'empresa familiar
està totalment descapitalit-
zada, així no podem anar
cap a una agricultura moder-
na, no podem alçar el cap si
entram dins el Mercat Co-
mú, ni sobreviure si no hi
entram.

M.S.— I quin remei té

això?

P.M.— Des de l'Adminis-
tració s'han de promocionar
crèdits a l'empresa agrícola
per poder posar les instal-
lacions, maquinària, plan-
ters, etc. que faci falta.

M.S.— O no n'hi ha ja
de crèdits?

**ACTUALITZAR ELS
CENSOS I CONTROLAR
IMPORTACIONS**

P.M.— Sí, emperò abans
de voler arreglar res s'han
actualitzat els censos agrí-
coles perquè els doblers els
s'enduen els grossos o gent
que fa agricultura per pas-
sar el temps.

M.S.— Quins altres pro-
blemes s'han d'arreglar?

P.M.— Una altra qües-
tió és la de les importacions
incontrolades que s'han d'a-
cabar, fent un control estricte
per no enfonsar l'agri-

**"La nostra
és l'única
candidatura
amb
tres
pagesos"**

cultura mallorquina, perquè
així com estam no ens po-
dem defensar de cap mane-
ra. Per exemple, ens duen
excedents de carn en mal es-
tat, i més barata per això,
que tiren per avall els preus,
i no pot esser.

M.S.— I de la qüestió
sanitària?

P.M.— Bona pregunta;
perquè fa falta que l'Es-
tatut d'Autonomia ens do-
ni competències en ma-
tèria de sanitat per con-
trolar tot això d'entrar pro-
ductes en mal estat. S'ha
de declarar les Illes zona
lliure d'epizooties, és a dir,
zona neta de plagues, ja que
les Illes són fàcilment con-
trolables, bones d'aïllar, i fa-
ria molt de bé a les nostres

**"L'estatut ha de tenir competències
perquè alcem l'agricultura"**

exportacions.

M.S.— Emperò el consu-
midor es queixa que els pro-
ductes són massa cars...

P.M.— I és ver. Per po-
sar-hi remei l'explotació s'ha
de fer a base de cooperati-
ves perquè tant la producció
com el consum siguin
rendables.

M.S.— Podeu explicar-
ho, això?

**PAGESOS I
CONSUMIDORS CONTRA
ESPECULADORS**

P.M.— Segur. Volem una
agricultura on els principals
beneficiats siguin els propis
pagesos i no els intermedia-
ris especuladors com passa
ara. I els intermediaris no
són just els qui venen la
fruita, per exemple, als con-
sumidors, sinó els qui ens
venen moltes coses que nos-
altres necessitem abans. Els
pagesos mateixos som con-
sumidors de fertilitzants,
adobs, energia, llavors, etc.
I endemés entenem que
s'haurien de fer unes coope-
ratives petites que estiguin
en el lloc de producció per
transformar els productes.

M.S.— Cap on ha de mi-
rar la producció agrícola?

P.M.— Després de con-
trolar les importacions, l'o-
ferta agrària de l'illa s'ha
de dirigir sobretot cap al
mercado interior per satisfe-
cer la gran demanda que
produceix el turisme. A Ma-
llorca hi ha demanda i,

si hi ha ajudes per comen-
çar, les podem satisfer; pe-
rò, per exemple, primer els
carburants i l'electricitat,
l'energia, amb una paraula,
han de tenir una reducció
substancial de tarifes.

M.S.— N'hi hauria prou
amb cooperatives petites?

P.M.— No. Però la solu-
ció vendria més tard, i serien
les cooperatives de segon
grau que fossin polivalents.
Tots hi guanyariem; nosal-
tres i els consumidors, que
tendrien els productes més
econòmics i bons.

M.S.— Què demanaríeu
al pagès mallorquí?

**UNIO PAGESA PER
MALLORCA I EL CAMP**

P.M.— Que els pagesos
facin costat al cooperativis-
me i als sindicats democrà-
tics per poder-nos defensar
de les multinacionals, per
poder defensar i potenciar
l'empresa familiar, i que els
joves puguin fer una agricul-
tura més rendable i puguin
viure del camp amb les ma-
teixes condicions que els al-
tres sectors; que no se n'ha-
gin d'anar als hotels i lla-
vors hàgim d'importar tot
allò que menjam. I ara, per
tot això, que votin i ajudi-
n al Partit Socialista de
Mallorca, el PSM, que pre-
senta una candidatura per
dur una veu de Mallorca al
Parlament i que és l'única
candidatura que podem vo-
tar on hi ha tres pagesos a
les llistes.

Ultima Hora

Nº

**si vols
l'autonomia
i una
mallorca
més justa
LLUITA
amb qui
no depèn
de madrid**

**AJUDA A QUE MALLORCA
TENGUI UNA VEU A MADRID**

ESPERAM EL TEU SUPORT ECONÒMIC

CAMPANYA ELECTORAL - PSM

C/c. 687.023 — 04

CAIXA D'ESTALVIS

"SA NOSTRA",

OFICINA PRINCIPAL

ACORDS PER AL PARLAMENT ESPANYOL DE NACIONALISTES DE CATALUNYA, PAÍS VALENCIÀ I DE LES ILLES BALEARS

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), Partit Socialista de Mallorca (PSM) i Partit Socialista de Menorca (Nacionalistes de les Illes), i també el Partit Nacionalista del País Valencià (PNPV), la Unió Democràtica del País Valencià (UDPV) i l'Agrupament d'Esquerra del País Valencià (AEPV) que formen la coalició Unitat del Poble Valencià, davant les eleccions al Parlament espanyol a les quals concorren als seus territoris respectivament, fan públic que donada la seua àmplia coincidència en distints aspectes dels seus programes així com en el model general d'Estat, manifesten que defensaran al Congrés i al Senat de Madrid els punts següents:

1.— Oposició ferma i total a l'entrada en vigor de la LOAPA, per tal com aquesta llei suposa una reforma encoberta de la Constitució per mitjans que no són

els que la Constitució preveu i la finalitat de la qual no és altra que la de reduir les competències polítiques de les comunitats autònomes deixant-les en una simple

descentralització administrativa. L'article 4rt. de la LOAPA, en liquidar el concepte de competències exclusives destrueix el concepte mateix d'autogovern dels pobles.

2.— Desenvolupament immediat dels drets i llibertats que conté el títol primer de la Constitució mitjançant les corresponents lleis orgàniques. Això suposa, entre altres, la reforma del Codi Penal, del Codi de Justícia Militar i la derogació de la denominada Llei Antiterrorista.

3.— Per tal com tots estem per la pau entre els pobles, defensem la no alineació amb cap bloc militar i el rebuig per tant

de la nostra entrada a l'OTAN i del procés seguit per tal ingrés.

4.— Fer realitat i consolidar la nostra condició de pobles europeus.

5.— Afirmació de la voluntat ferma en defensar la identitat de la nostra llengua i la cultura que ens són comunes.

Amb aquest motiu, qualsevol dels grups polítics signants que arribés a formar grup parlamentari es compromet a defensar aquests punts bàsics.

Així mateix, els grups que signen aquesta declaració fan una crida a d'altres opcions polítiques nacionalistes de la resta de l'Estat per tal que facen seus els punts esmentats.

DECLARACIONS DE L'ACTE DE PRESENTACIÓ

Francesc Vicens, d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) i cap de llista al Congrés per Barcelona:

"El meu partit es planteja tenir grup parlamentari al Congrés i ofereix les possibilitats que això suposa per a plantejar i defensar les reivindicacions nacionalistes dels altres grups signants del document cas de no arribar a tenir grup parlamentari propi".

Joan Perelló, del Partit Socialista de Mallorca (PSM) i cap de llista per al Congrés:

"Són les Illes Balears un punt geogràfic estratègic i donat que la pau entre els pobles és una part fonamental d'aquesta declaració, la postura del Partit Socialista de Mallorca serà la d'oposició ferma a la permanència en l'OTAN de l'Estat espanyol. Qüestió aquesta que serà innegociable dins el Parlament".

Francesc Burguera, Secretari General del Partit Nacionalista del País Valencià (PNPV) i cap de llista per València de la coalició Unitat del Poble Valencià (UPV):

"Per part d'Unitat del Poble Valencià i en concret per part del Partit Nacionalista ens oposarem amb força a la vigència d'una llei com la LOAPA les conseqüències fatals de la qual per a la recuperació nacional dels nostres pobles ja les hem patit els valencians de bestret amb l'Estatut que UCD i PSOE han pactat per a nosaltres. Altra qüestió en la que ens farem forts i no negociarem amb ningú serà la defensa de la identitat de la nostra llengua i de tots els signes diferenciadors que ens configuren com a poble".

GRAN FESTA

FI DE CAMPANYA

LE VEU DE MALLORCA AL PARLAMENT PSM-NACIONALISTES DE LES ILLES

AUDITORIUM

DIA 26 D'OCTUBRE A LES 22 HORES

— NO VOS HO PERDEU —